

İflâhsızın Yusuf - (Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üstünde" adlı Romanı) **Dışa dönük**

Karakter Yusuf, karısı ve üç çocuğu ile yoksulluk içinde yaşadığı köyden, kardeşi gibi sevdiği iki arkadaşı ile birlikte, para kazanmak için Çukurova'ya gitmeye karar verir. Ve arkadaşlarını kararına uydurmayı başarır, zaten kendisi onlara ön ayak olan lider vasıflara sahip cesur biridir. Daha evvel şehir hayatı görmüş olan Yusuf, orada para biriktirip kazanabileceği konusunda oldukça umutludur. Şehir hayatını tamamen tanıyan emmisinden öğrendiği bilgiler sayesinde öğrendiklerini bilmişlik havasında arkadaşlarına da anlatır. Bu yönüyle karakter nasihatçi bir kimliğe bürünür. Her ne kadar onlara doğru yolu söyledi ise de kimse onu dinedemez. İş konusunda hırslıdır, öğrenir, çalışır, girişimcidir. Kendi çıkarları için gerekirse dalkavukluk bile yapar. Arkadaşlarına göre daha uyanık olduğu için de köyüne sağ salim döner.

Aktiviteler Ailesini geçindirmenin ve para kazanmanın hayatında ilk önceliği olan Yusuf, herhangi uğraşı veya sanatı olmayan işsiz biridir. Bu nedenle gittiği yerde her işi öğrenmeye bakar. Zira Kılıç Usta'da duvar ustalığını en ince ayrıntısına kadar öğrenir. Bir arkadaşını hastalıktan bir arkadaşını kadın peşinde kaybeden Yusuf için sigarasını yakıp içmek en büyük keyiftir.

ÖRNEK ANILAR

Kaderci Her konuşmasının sonunu Allah'a bağlayan karakterin oldukça kaderci olan yapısı dinsel inanç yönünden güçlü olduğunu gösterir. Bu sayede kendini hiçbir zaman ümitsizliğe bağlamaz. “- Tutarız Allanın izniyle. Bizi yurdumuzdan, yuvamızdan eden Allah...”

Tutumlu Köyden çıktıktan sonra şehirde her şeyin parayla olduğunu çok iyi bilen Yusuf, arkadaşlarının kahveye gidip çay içme teklifine karşı gelir: “- Harçlığımız tükenir... Emmim derdi ki, gurbete düştünüz mü, isinizi sağlamlyana kadar harçlığımıza kör düğümünün derdi; Tevekkülün koyununu kurt yememiş!”

Cahil Bilmediği konular hakkında biliyormuş gibi yorumlar yapan Yusuf, fabrika sahibini vali diyerek arkadaşlarına açıklamada bulunur: “Üç arkadaş, top ağacın altında ayağa kalkmış, kasketlerini çıkarmışlardı. Otomobil içeri girip gözden kaybolduktan sonra, Yusuf: -Valiydi! dedi. Yusuf da bilmiyordu ne olduğunu, duymuştu.”

Lider Köyden iş bulmak için geldikleri Çukurova'da fabrikaya girmek için kapısına dahi yanaştırılmayan üç arkadaşın arasında kendini en belli eden Yusuf, cesaretiyle arkadaşlarına önderlik ederek yönlendirir: “- Emmim derdi ki, geminizi yürütmeğe bakın derdi. Adam köprüyü geçene kadar gavura bile dayı der. Tevekkülün koyunun kurt yememiş. Ben gene gidip yalvaracam bir iki su imansız kapıcıya! Neden dersiniz, ağamızı görüp, halimizi arz etmedik mi, elli beklesek fos. Öyle değil mi kardaşlar? İki birden “Doğru” dediler. Yusuf önden yürüdü. Ötekiler, ne olur ne olmaz gibilerden, geride kalmışlardı.”

Umutlu Ne köyünde ne de geldiği şehirde yaşadığı olumsuzluklara rağmen hep doğrulmayı bilen Yusuf, geleceğe hep ümitle bakar. Paralarının ve işinin olmayışına ne yapacaklarını sorgulayan arkadaşlarına da umut verici konuşur: “İflâhsızın Yusuf her zamanki gibi umutluydu: - Bir şeyler yapacağız her halde. Bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün...”

Bencil Kendi çıkarları için arkadaşlarını yeri geldi satabilecek olan karakterin pek çok görüntüsünün altında kendi faydasına olacak işler yatar. Yakın arkadaşı Köse Hasan hasta olup yataklara düşünce onu geride bırakarak umursamaz, ölmesine dahi göz yumacak hale gelir: “Berri bak Ali, dedi. Hepimizinki de bir ekmeğin derdi meselâ. Sen çalışacaksın, ben çalışacağım, o yatacak, olmaz. Biliyorum, ölüm Allanın emri, emri ya...”

Bilmiş Hemen her olaya söyleyecek bir sözü olan Yusuf, emmisinin dediklerini kulağına küpe edinmiş ve ondan öğrendiklerini sürekli söyleyerek diğer insanların arasında sivrilir: “- Bilmek lazım. Emmim derdi ki, siz siz olun şehirlinin fendine düşmeyin. Sizi vallaha yek ekmeğe muhtaç ederler derdi!”

Nasihatçi Beraberinde getirdiği arkadaşlarına şehir yaşamında dikkatli olmaları konusunda sürekli uyarılar yapar ve nasihatlerde bulunur: “-Ali, dedi, kardaş. Etme, eyleme. Gurbete beraber düştük. Anca beraber, kanca beraber. Sen işi iyice azıttın. Bu avrat seni cin çarpar gibi çarptı. Avrat dediğin bir espaph 'şeytan. Emmim ne derdi unuttun mu? Şehir yerinde siz siz olun avrat kısmına kulak asmayın demez miydi? Avrat kısmına kulak astınız mı yandınız demez miydi? Yarın köye varacağız Allah'ın izniyle. Kara gün kararıp gitmez. Koynumuzda üçümüz, beşimiz bulunsun. Sen sözlüsün de Ali. Gözünün yağını yerim senin, vazgeç bu orospu'dan...”

Hırslı Hayatta kalma mücadelesinde ekmeğin parasını kazanmak istiyorsa mutlaka başarması gerektiğini bilen Yusuf, hiçbir zaman pes etmez ve öğrenmek için çok çalışır: “Ben de açtım gözümü. Usta oldum. Niye? Şöyle bir vurdum zihnime, Yusuf dedim, köyden şehire ne diye indin? İş güc sahibi olup, iyi kötü için beşin yoluna bakmak için. Köye varınca köylünü kendine güldürme. Ahdettim, duvar ustalığını belledim!”

Piřman Şehirde para kazansınlar diye ikna edip getirdiği arkadaşlarını bir bir kaybeden Yusuf, birlikteliklerinin bozulmasından, köye arkadaşlarının halini nasıl anlatacağından yana vicdani açıdan pişmandır: “İkisini de Şehire ben kandırıp getirdiydim.. Ali’yi hele, anası bana emanet ettiydi. Ben olmasam töbe salmazdı!”